

DIREKTIVA KOMISIJE 2009/122/ES**z dne 14. septembra 2009****o spremembi Priloge II k Direktivi 96/73/ES Evropskega parlamenta in Sveta o nekaterih metodah za kvantitativno analizo dvokomponentnih mešanic tekstilnih vlaken zaradi prilagoditve tehničnemu napredku****(Besedilo velja za EGP)**

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

Priloga II k Direktivi 96/73/ES se spremeni v skladu s Prilogo k tej direktivi.

Člen 2ob upoštevanju Direktive 96/73/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 1996 o nekaterih metodah za kvantitativno analizo dvokomponentnih mešanic tekstilnih vlaken ⁽¹⁾ in zlasti člena 5 Direktive,**Prenos**

ob upoštevanju naslednjega:

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za usklajevanje s to direktivo, najpozneje do 15. septembra 2010. Komisiji takoj sporočijo besedilo navedenih predpisov in korelacijsko tabelo med navedenimi predpisi in to direktivo.

(1) V skladu z Direktivo 2008/121/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. januarja 2009 o tekstilnih imenih ⁽²⁾ mora biti na etiketi navedena surovinska sestava tekstilnih izdelkov, z analizami pa je treba nadzorovati skladnost teh izdelkov z navedbami na etiketi.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

(2) Direktiva 96/73/ES določa enotne metode za kvantitativno analizo dvokomponentnih tekstilnih mešanic vlaken.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih predpisov nacionalnega prava, ki jih sprejmejo na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 3

(3) Na podlagi nedavnih ugotovitev tehnične delovne skupine je bila Direktiva 2008/121/ES prilagojena tehničnemu napredku z uvrstitvijo melaminskih vlaken na seznam vlaken iz prilog I in V k navedeni direktivi.

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 4

(4) Zato je treba določiti enotne preskusne metode za melamin.

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

(5) Direktivo 96/73/ES je zato treba ustrezno spremeniti.

V Bruslju, 14. septembra 2009

(6) Ukrepi, predvideni s to direktivo, so v skladu z mnenjem Odbora za direktive o tekstilnih imenih in označevanju –

Za Komisijo
Günter VERHEUGEN
Podpredsednik

⁽¹⁾ UL L 32, 3.2.1997, str. 1.

⁽²⁾ UL L 19, 23.1.2009, str. 29.

PRILOGA

Poglavje 2 Priloge II k Direktivi 96/73/ES se spremeni:

(a) Zbirna razpredelnica posebnih metod se nadomesti z naslednjim:

„ZBIRNA RAZPREDELNICA

Metoda	Področje uporabe		Reagent
	Topna komponenta	Netopna komponenta	
1.	acetat	druga vlakna	acetone
2.	nekatera proteinska vlakna	druga vlakna	hipoklorit
3.	viskoza, bakrova ali nekatera modalna vlakna	bombažna, elastolefin ali melaminska vlakna	mravljična kislina in cinkov klorid
4.	poliamid ali najlon	nekatera druga vlakna	mravljična kislina, 80 % (m/m)
5.	acetat	triacetat, elastolefin ali melaminska vlakna	benzilalkohol
6.	triacetat ali poliaktid	druga vlakna	diklorometan
7.	nekatera celulozna vlakna	poliester, elastomultiester ali elastolefin	žveplova kislina, 75 % (m/m)
8.	akril, nekatera modakrilna vlakna ali klorovlakna	druga vlakna	dimetilformamid
9.	nekatera klorovlakna	druga vlakna	ogljikov disulfid/acetone v razmerju 55,5/44,5 (v/v)
10.	acetat	nekatera klorovlakna, elastolefin ali melaminska vlakna	ledocetna kislina
11.	svila	volna, dlake, elastolefin ali melaminska vlakna	žveplova kislina, 75 % (m/m)
12.	juta	vlakna živalskega izvora	metoda z določanjem vsebnosti dušika
13.	polipropilen	nekatera druga vlakna	ksilen
14.	druga vlakna	klorovlakna (homopolimeri iz vinilklorida), elastolefin ali melaminska vlakna	metoda z uporabo koncentrirane žveplove kisline
15.	klorovlakna, nekatera modakrilna vlakna, elastanska vlakna, acetat, triacetat	druga vlakna	cikloheksanon
16.	melaminska vlakna	bombaž ali aramid	vroča mravljična kislina 90 % (m/m)“

(b) Metoda št. 1 se spremeni:

(i) Točka 1.2 se nadomesti z naslednjim:

„2. volno (1), živalsko dlako (2 in 3), svilo (4), bombažem (5), lanom (7), pravo konopljo (8), juto (9), abako (10), alfo (11), kokosom (12), žuko (13), ramijo (14), sisalom (15), bakrom (21), modalnimi vlakni (22), proteinskimi vlakni (23), viskozo (25), akrilom (26), poliamidom ali najlonom (30), poliostrom (35), elastomultiestrom (46), elastolefinom (47) in melaminskimi vlakni (48).

Ta metoda nikakor ni uporabna za acetatna vlakna, ki so bila površinsko dezacetilirana.“

(ii) Točka 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. IZRAČUN IN PRIKAZ REZULTATOV

Rezultate se preračuna, kakor je opisano v splošnih navodilih. Vrednost ‚d‘ znaša 1,00, razen za melaminska vlakna, za katera velja vrednost ‚d‘ = 1,01.“

(c) Metoda št. 2 se spremeni:

(i) Točka 1.2 se nadomesti z naslednjim:

„2. bombažem (5), bakrom (21), viskozo (25), akrilom (26), klorovlakni (27), poliamidom ali najlonom (30), poliestrom (35), polipropilenom (37), elastanom (43), steklenimi vlakni (44), elastomultiestrom (46), elastolefinom (47) in melaminskimi vlakni (48).

Če so v mešanici prisotna različna proteinska vlakna, se z analizo po tej metodi določi njihova skupna količina, ne pa količina posameznih vrst teh vlaken.“

(ii) Točka 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. IZRAČUN IN PRIKAZ REZULTATOV

Rezultate se preračuna, kakor je opisano v splošnih navodilih. Vrednost ‚d‘ je 1,00, razen za bombaž, viskozo, modalna vlakna in melaminska vlakna, za katera velja vrednost ‚d‘ = 1,01, in za nebeljeni bombaž, za katerega velja vrednost ‚d‘ = 1,03.“

(d) Metoda št. 3 se spremeni:

(i) Točka 1.2 se nadomesti z naslednjim:

„2. bombažem (5), elastolefinom (47) in melaminskimi vlakni (48).

Če se ugotovi prisotnost modalnega vlakna, je treba izvesti predhodni preskus z namenom, da se ugotovi, ali je to vlakno topno v reagentu.

Ta metoda se ne uporablja za mešanice z bombažem, ki je bil v tehnološki predelavi opazno kemično poškodovan, prav tako se ne uporablja v primerih, ko so zaradi prisotnosti sredstev za vrhunsko plemenitenje, ki jih ni mogoče v celoti odstraniti, viskozna ali bakrova vlakna postala netopna.“

(ii) Točka 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. IZRAČUN IN PRIKAZ REZULTATOV

Rezultate se preračuna, kakor je opisano v splošnih navodilih. Vrednost ‚d‘ je 1,02 za bombaž, 1,01 za melaminska vlakna in 1,00 za elastolefin.“

(e) Metoda št. 4 se spremeni:

(i) Točka 1.2 se nadomesti z naslednjim:

„2. volno (1), živalsko dlako (2 in 3), bombažem (5), bakrom (21), modalnimi vlakni (22), viskozo (25), akrilom (26), klorovlakni (27), poliestrom (35), polipropilenom (37), steklenimi vlakni (44), elastomultiestrom (46), elastolefinom (47) in melaminskimi vlakni (48).

Kot je navedeno zgoraj, je metoda uporabna tudi za mešanice z volno, vendar le v primeru, ko vsebnost volne ne presega 25 %; v slednjem primeru je treba uporabljati metodo št. 2 (raztapljanje volne v raztopini alkalnega natrijevega hipoklorita).“

(ii) Točka 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. IZRAČUN IN PRIKAZ REZULTATOV

Rezultate se preračuna, kakor je opisano v splošnih navodilih. Vrednost ‚d‘ je 1,00, razen za melaminska vlakna, za katera velja vrednost ‚d‘ = 1,01.“

(f) Metoda št. 5 se spremeni:

(i) Točka 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. PODROČJE UPORABE

Ta metoda je po odstranitvi nevlakenskih snovi uporabna za dvokomponentne mešanice:

1. acetatnih vlaken (19)

s

2. triacetatom (24), elastolefinom (47) in melaminskimi vlakni (48).“

(ii) Točka 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. IZRAČUN IN PRIKAZ REZULTATOV

Rezultate se preračuna, kakor je opisano v splošnih navodilih. Vrednost ,d' je 1,00, razen za melaminska vlakna, za katera velja vrednost ,d' = 1,01.“

(g) Metoda št. 6 se spremeni:

(i) Točka 1.2 se nadomesti z naslednjim:

„2. volno (1), živalsko dlako (2 in 3), svilo (4), bombažem (5), bakrom (21), modalnimi vlakni (22), viskozo (25), akrilom (26), poliamidom ali najlonom (30), poliestrom (35), steklenimi vlakni (44), elastomultiestrom (46), elastolefinom (47) in melaminskimi vlakni (48).

Opomba: Triacetatna vlakna, ki so bila delno hidrolizirana s posebno obdelavo, niso več popolno topna v reagentu. V tem primeru ta metoda ni uporabna.“

(ii) Točka 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. IZRAČUN IN PRIKAZ REZULTATOV

Rezultate se izračuna, kakor je opisano v splošnih navodilih. Vrednost ,d' je 1,00, razen pri poliestru, elastomultiestru, elastolefinu in melaminskih vlaknih, za katera velja vrednost ,d' 1,01.“

(h) Metoda št. 8 se spremeni:

(i) Točka 1.2 se nadomesti z naslednjim:

„2. volno (1), živalsko dlako (2 in 3), svilo (4), bombažem (5), bakrom (21), modalnimi vlakni (22), viskozo (25), poliamidom ali najlonom (30), poliestrom (35), elastomultiestrom (46), elastolefinom (47) in melaminskimi vlakni (48).

Metoda je uporabna tudi za akril in nekatera modakrilna vlakna, ki so barvana s kovinsko kompleksnimi barvili, vendar ne za vlakna, barvana s kromirnimi barvili.“

(ii) Točka 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. IZRAČUN IN PRIKAZ REZULTATOV

Rezultate se izračuna, kakor je opisano v splošnih navodilih. Vrednost ,d' je 1,00, razen za volno, bombaž, bakrova, modalna vlakna, poliestri, elastomultiester in melaminska vlakna, za katera velja vrednost ,d' 1,01.“

(i) Metoda št. 9 se spremeni:

(i) Točka 1.2 se nadomesti z naslednjim:

„2. volno (1), živalsko dlako (2 in 3), svilo (4), bombažem (5), bakrom (21), modalnimi vlakni (22), viskozo (25), akrilom (26), poliamidom ali najlonom (30), poliestrom (35), steklenimi vlakni (44), elastomultiestrom (46) in melaminskimi vlakni (48).

Kadar vsebnost volne ali svile v mešanici presega 25 %, se uporabi metoda št. 2.

Kadar vsebnost poliamida ali najlona v mešanici presega 25 %, se uporabi metoda št. 4.“

(ii) Točka 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. IZRAČUN IN PRIKAZ REZULTATOV

Rezultate se preračuna, kakor je opisano v splošnih navodilih. Vrednost ,d' je 1,00, razen za melaminska vlakna, za katera velja vrednost ,d' = 1,01.“

(j) Točka 1.2 metode št. 10 se nadomesti z naslednjim:

„2. nekaterimi klorovlakni (27), polivinilkloridom, bodisi kloriranim ali nekloriranim, elastolefinom (47) in melaminskimi vlakni (48).“

(k) Metoda št. 11 se spremeni:

(i) Točka 1.2 se nadomesti z naslednjim:

„2. volno (1), živalsko dlako (2 in 3), elastolefinom (47) in melaminskimi vlakni (48).“

(ii) Točka 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. IZRAČUN IN PRIKAZ REZULTATOV

Rezultate se preračuna, kakor je opisano v splošnih navodilih. Vrednost ,d' je 0,985 za volno, 1,00 za elastolefin in 1,01 za melaminska vlakna.“

(l) Metoda št. 13 se spremeni:

(i) Točka 1.2 se nadomesti z naslednjim:

„2. volno (1), živalsko dlako (2 in 3), svilo (4), bombažem (5), acetatom (19), bakrom (21), modalnimi vlakni (22), triacetatom (24), viskozo (25), akrilom (26), poliamidom ali najlonom (30), poliestrom (35), steklenimi vlakni (44), elastomultiestrom (46) in melaminskimi vlakni (48).“

(ii) Točka 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. IZRAČUN IN PRIKAZ REZULTATOV

Rezultate se preračuna, kakor je opisano v splošnih navodilih. Vrednost ,d' je 1,00, razen za melaminska vlakna, za katera velja vrednost ,d' = 1,01.“

(m) Metoda št. 14 se spremeni:

(i) Točka 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. PODROČJE UPORABE

Ta metoda se po odstranitvi nevlakenskih snovi uporablja za dvokomponentne mešanice:

1. bombaža (5), acetata (19), bakra (21), modalnih vlaken (22), triacetata (24), viskoze (25), nekaterih akrilnih vlaken (26), nekaterih modakrilnih vlaken (29), poliamida ali najlona (30), poliestra (35) in elastomultiestra (46)

s

2. klorovlakni (27) na podlagi homopolimerov vinilklorida, naknadno kloriranih ali ne, elastolefinom (47) in melaminskimi vlakni (48).

Metoda se ne uporablja za modakrilna vlakna, ki dajo prozorno raztopino, če jih potopimo v koncentrirano žveplovo kislino (relativna gostota pri temperaturi 20 °C: 1,84 g/ml).

Metoda se lahko uporablja namesto metod št. 8 in št. 9.“

(ii) Točka 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. NAČIN

Vse sestavine, razen klorovlaken, elastolefina ali melaminskih vlaken (tj. vlakna, našeta v odstavku 1.1), se odtopijo iz znane suhe mase mešanice s koncentrirano žveplovo kislino (relativne gostote 1,84 pri temperaturi 20 °C). Ostanek, ki ga sestavljajo klorovlakna, elastolefin ali melaminska vlakna, se zbere, izpere, osuši in stehta; masa ostanka, ki se po potrebi korigira, se izrazi kot delež suhe mase mešanice. Odstotek druge sestavine se izračuna iz razlike.“

(iii) Točka 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. IZRAČUN IN PRIKAZ REZULTATOV

Rezultate se preračuna, kakor je opisano v splošnih navodilih. Vrednost ,d' je 1,00, razen za melaminska vlakna, za katera velja vrednost ,d' = 1,01.“

(n) Metoda št. 15 se spremeni:

(i) Točka 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. PODROČJE UPORABE

Ta metoda se po odstranitvi nevlakenskih snovi uporablja za dvokomponentne mešanice:

1. acetata (19), triacetata (24), klorovlaken (27), nekaterih modakrilnih vlaken (29), nekaterih elastanskih vlaken (43)

z

2. volno (1), živalsko dlako (2 in 3), svilo (4), bombažem (5), bakrom (21), modalnimi vlakni (22), viskozo (25), poliamidom ali najlonom (30), akrilom (26), steklenimi vlakni (44) in melaminskimi vlakni (48).

Če so prisotna modakrilna ali elastanska vlakna, je treba pred analizo preveriti, ali so ta vlakna popolnoma topna v reagentu.

Mešanice, ki vsebujejo klorovlakna, je mogoče preskušati tudi z metodo št. 9 ali št. 14.“

(ii) Točka 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. IZRAČUN IN PRIKAZ REZULTATOV

Rezultate se preračuna, kakor je opisano v splošnih navodilih. Vrednost ,d' je 1,00, z naslednjima izjemama:

svila in melaminska vlakna 1,01;

akril 0,98.“

(o) Metoda št. 16 se vstavi za metodo št. 15:

„METODA št. 16

MELAMINSKA IN NEKATERA DRUGA VLAKNA

(Metoda z uporabo vroče mravljične kisline)

1. PODROČJE UPORABE

Ta metoda se po odstranitvi nevlakenskih snovi uporablja za dvokomponentne mešanice:

1. melaminskih vlaken (48)

z

2. bombažem (5) in aramidom (31).

2. NAČIN

Melaminska vlakna se iz znane suhe mase mešanice odtopijo z vročo mravljično kislino (90 % masnega deleža).

Preostanek se zbere, izpere, osuši in stehta; masa preostanka, ki se po potrebi korigira, se izrazi kot delež suhe mase mešanice. Dele suhega acetata se izračuna kot razliko.

Opomba: Ohranite priporočeni temperaturni razpon, ker je topnost melaminskih vlaken močno odvisna od temperature.

3. OPREMA IN REAGENTI (poleg tistih, navedenih v splošnih navodilih)

3.1 Aparati

(i) Erlenmajerica s prostornino najmanj 200 ml z brušenim zamaškom.

(ii) Vodna kopel, s termostatom za vzdrževanje temperature vode pri 90 ± 2 °C.

3.2 Reagenti

(i) Mravljična kislina (koncentracije 90 % m/m, relativne gostote pri 20 °C: 1,204 g/ml). Z vodo se do 1 litra razredči 890 ml mravljične kisline, koncentracije 98 do 100 % m/m (relativna gostota pri 20 °C: 1,220 g/ml).

Vroča mravljična kislina je zelo jedka, zato je treba z njo ravnati previdno.

(ii) Amoniak, razredčena raztopina: z vodo do 1 litra se razredči 80 ml koncentrirane raztopine amoniaka (relativna gostota pri 20 °C: 0,880).

4. PRESKUSNI POSTOPEK

Izvede se postopek, opisan v splošnih navodilih, in nadaljuje, kot sledi:

primerek se prenese v erlenmajerico prostornine najmanj 200 ml, prilije se 100 ml mravljične kisline na gram vzorca. Erlenmajerico se zapre z zamaškom, močno pretrese in pusti v vodni kopeli eno uro pri konstantni temperaturi 90 ± 2 °C, pri tem se jo močno stresa. Erlenmajerica se ohladi na sobno temperaturo. Vsebina erlenmajerice se prelije na predhodno stehtan filtrirni lonček. V erlenmajerico, v kateri je ostanek, se dolije 50 ml mravljične kisline, ročno pretrese in filtrira vsebino skozi filtrirni lonček. Vsebina erlenmajerice se spere z nekaj mravljične kisline, da se prenese vsa preostala vlakna v filtrirni lonček. Tekočina se iz lončka odsesa, ostanek pa spere z mravljično kislino, vročo vodo, razredčeno raztopino amoniaka in nazadnje s hladno vodo, pri čemer se po vsakem dodajanju ta tekočina odsesa iz lončka. Odsesavanje se uporabi vsakič šele po tem, ko je tekočina že odtekla zaradi težnosti. Nazadnje se tekočina iz lončka odstrani z odsesavanjem, lonček z ostankom se osuši, ohladi in stehta.

Opomba: Temperatura močno vpliva na topnost melaminskih vlaken, zato jo je treba skrbno nadzirati.

5. IZRAČUN IN PRIKAZ REZULTATOV

Rezultate se izračuna, kakor je opisano v splošnih navodilih. Vrednost „d“ za bombaž in aramid je 1,02.

6. NATANČNOST

V homogenih mešanicah vlaken znaša odstopanje od vsebine največ ± 2 v absolutnih vrednostih, za interval zaupanja aritmetične sredine pri statističnem zaupanju $S = 95$ %.